

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP <i>Realisatiekrediet Wind Kampen</i>		Reg. Nr.	Z/24/064800-278095
		Portefeuillehouder	H.J. Pereboom
Datum DB - vergadering	3 december 2024	Datum AB - vergadering	17 december 2024

VOORSTEL

Het AB voor te stellen om:
 € 9.850.000 realisatiekrediet ter beschikking te stellen voor de realisatie van de windturbine op RWZI Kampen.

SAMENVATTING

WDOdelta zet sinds 2017 stappen om in 2025 elektriciteitsneutraal en in 2030 energieneutraal te zijn. Om deze doelen te behalen is realisatie van een windturbine op de locatie van RWZI Kampen voorzien. Daarnaast is het zelf opwekken van energie van belang voor onze bedrijfsvoering om te komen tot betaalbare, beschikbare en betrouwbare energieproductie.

In april 2022 is hiervoor een omgevingsvergunning afgegeven door de gemeente Kampen, waarop in november 2022 een bezwaar bij de Raad van State ingediend is. Op 4 december 2024 heeft de Raad van State uitspraak gedaan en blijkt dat de omgevingsvergunning rechtsgeldig is en dat de windturbines gebouwd mogen worden.

De op te wekken energie wordt gebruikt voor de RWZI, de resterende opgewekte energie kan administratief worden verrekend met ons energiegebruik en wordt daarvoor teruggeleverd aan het net. Met Enexis zijn afspraken gemaakt over de benodigde netaansluiting.

Voor de realisatie van de windturbine op de RWZI Kampen wordt een resterend realisatiekrediet aangevraagd van € 9.850.000. De windturbine draagt bij aan het doel om energieneutraal te zijn in 2030 en aan een optimalere energievoorziening van de assets. De windturbine heeft een gemiddelde elektriciteitsproductie van ca. 14,7 mln kWh per jaar. Hiervan kan ca. 1,0 mln kWh direct worden gebruikt door de RWZI en dat levert WDOdelta vermeden elektriciteitsinkoop en energiezekerheid.

Er is SDE-subsidie verkregen voor de eerste 15 jaar dat de windturbine draait. Voor maximaal gebruik van de subsidie is oplevering gepland voor 23 december 2026.

Met Windkr-acht BV, de eigenaar van het bestaande windpark, zijn afspraken in een overeenkomst vastgelegd over verrekening van financieel nadeel. Deze kosten zijn verwerkt in de businesscase. Voor de realisatiefase is een realisatieovereenkomst uitgewerkt die voorziet in verdere samenwerking met de mede-initiatiefnemer IJsseldelta Wind om te komen tot maximale efficiëntie en synergievoordeel.

De businesscase is positief en leidt tot verlaging van de exploitatie van circa € 262.000 per jaar,

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het besluit geeft invulling aan de doelen van het waterschap om energieneutraal te zijn (H1) en een bijdrage te leveren aan de regionale energietransitie voor eigen organisatiedoelstellingen (H3). Het project draagt bij aan de doelstelling om te komen tot betaalbare, beschikbare en betrouwbare energieproductie (E3b).

KADER

Eerdere besluitvorming

- Op 7 juli 2020 is een krediet van € 750.000 beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van de realisatie van de windturbine RWZI-locatie Kampen.
- Op 16 juli 2024 is een voorschot op het realisatiekrediet van € 750.000 beschikbaar gesteld voor planning-kritische werkzaamheden vooruitlopend op het gehele realisatiekrediet.

DuurzaamDOEN en Uitwerkingsnotitie (respectievelijk AB maart en DB december 2022) geven het volgende kader:

- We willen de eigen energieproductie (hernieuwbare elektriciteit) naar een hoger niveau brengen en de bedrijfsvoering toekomstbestendiger maken wat betreft energie: betaalbaar, beschikbaar en betrouwbaar (E3b);
- We streven in 2025 naar elektriciteitsneutraal;
- We streven in 2030 naar energieneutraal;
- Optimaal energiebeheer betekent de samenhang versterken tussen: opwek/besparen/verbruik/opslag/conversie en inkoop van energie. Het gevolg is dat we het aandeel inkoop energie daardoor kunnen verlagen.

ARGUMENTEN

Met dit besluit zorgen we voor:

- Een duurzame opwekking van 14,7 mln kWh per jaar en leveren daarmee een belangrijke bijdrage (circa 23%) aan het doel energieneutraal 2030;
- Optimalisatie van de beschikbaarheid van onze energievoorziening in de bedrijfsvoering. De opgewekte energie kan deels direct door de RWZI worden gebruikt waardoor we minder afhankelijk zijn van het elektriciteitsnet;
- Optimalisatie van de betrouwbaarheid van onze energievoorziening in de bedrijfsvoering. Met de lokale opwekking zijn we minder afhankelijk van derden en zijn we meer zelfvoorzienend;
- Optimalisatie van de betaalbaarheid van onze energievoorziening voor onze bedrijfsvoering. De businesscase voor deze investering is positief. De realisatie van de windturbine geeft jaarlijks positief effect op de exploitatie van circa € 262.000 per jaar.

FINANCIËN

Het in dit voorstel aangevraagde resterende realisatiekrediet is opgenomen in de meerjarenraming 2025-2029 als voorgenomen investering Realisatie windturbine RWZI Kampen voor een bedrag van € 9.000.000. Dit is € 850.000 lager dan het in dit voorstel aangevraagde resterende realisatiekrediet. Het verschil wordt veroorzaakt door naderere uitwerking van het project en een gedetailleerdere marktaanbieding en een hogere bouwrente (€130.000).

De kapitaallasten zijn in de meerjarenraming 2025-2029 opgenomen vanaf 2027. De kapitaallasten zijn door de toename van het benodigd krediet € 44.000 hoger. Het jaarlijkse beheer en onderhoud vraagt voor aansturing 0,15 fte. De impact van de overige exploitatieposten zijn in dit bestuursvoorstel uitgewerkt en hebben € 426.000 hogere opbrengst.

(x €1.000)	Voorstel	Meerjarenraming 2025-2029
Benodigd krediet (bruto) (aanvullend realisatiekrediet)	9.850	9.060*
Terugvraag BTW	-1.558	-1.450
Subsidies en/of bijdragen derden (externe dekking)		
Netto investeringsbedrag	8.292	7.610*
Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1)	2026	2026

<i>Kapitaallasten</i>	528	484*
<i>Overige exploitatiekosten (-baten)(excl. Btw)</i>	- 790	- 364
Impact exploitatierekening vanaf 2027	-262	120

*) betreft krediet uit de delegatie-/mandateringslijst aangevuld met het genomen besluit tot verhoging van de bouwrente van 2 naar 2,75%.

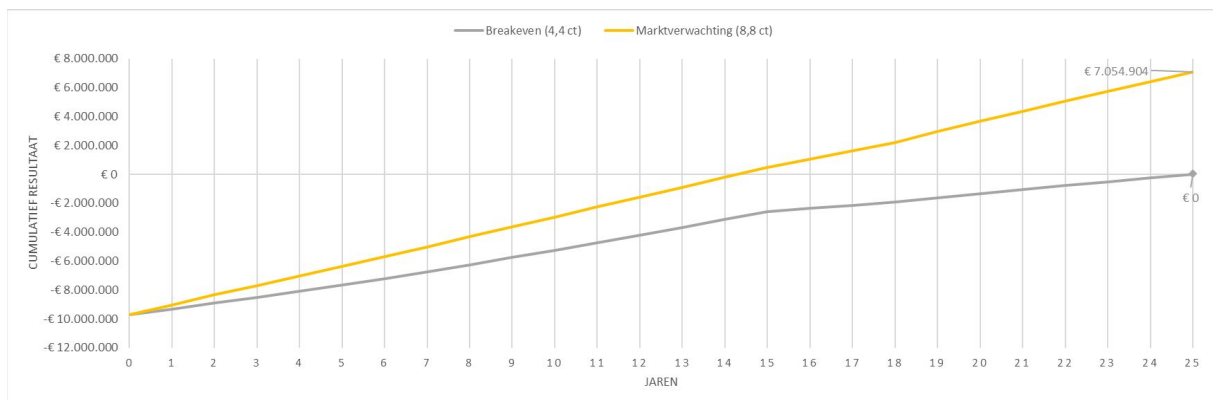
Specificatie bruto krediet:

Kostencategorieën	Bedrag (x €1.000)	Budgethouder
<i>Externe kosten incl. BTW</i>	8.150	<i>Projectleider</i>
<i>Interne kosten</i>	669	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering voorzien incl. BTW</i>	548	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering onvoorzien incl. BTW</i>	483	<i>Opdrachtgever</i>
Totale kosten incl. BTW	9.850	

Businesscase

Op basis van de huidige elektriciteitsmarkt (19-11-2024) en de verwachte marktontwikkelingen is een gemiddelde elektriciteitsprijsverwachting bepaald van € 0,088 per kWh. Op basis van deze gemiddelde elektriciteitsprijs is de terugverdientijd 15 jaar en levert de investering na 25 jaar totaal € 7.000.000 op (gele lijn in onderstaande grafiek).

De businesscase is voldoende solide om ook bij een lagere elektriciteitsprijs een positief resultaat te behalen. Het break-evenpunt bij 25 jaar ligt op een gemiddelde elektriciteitsprijs van € 0,044 per kWh (grijze lijn in onderstaande grafiek).

*) het knippunt na 15 jaar in de grijze lijn is het moment dat de SDE-subsidie stopt.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Samenwerking Windkr-acht /IJssel Delta Wind

In juli 2020 is een samenwerkingsovereenkomst met Windkr-acht gesloten inzake de ruimtelijke goedkeuring voor de ontwikkeling van windturbines op het bedrijventerrein Zuiderzeehaven Kampen. Beide partijen waren voornemens één windturbine op het bedrijventerrein te realiseren en trokken gezamenlijk op voor het verkrijgen van ruimtelijke goedkeuring. Zodra de vergunningen onherroepelijk zijn eindigt de samenwerkingsovereenkomst.

Overeenkomst financieel nadeel

Aanvullend op de samenwerkingsovereenkomst zijn door WDODelta en Windkr-acht in 2021 afspraken gemaakt over de wijze van compenseren van financieel nadeel van Windkr-acht als gevolg van de bouw van de turbine van WDODelta. Dit is vastgelegd in een 'Overeenkomst compensatie

financieel nadeel' die wordt ondertekend nadat het algemene bestuur instemt met de bouw van de turbine van WDOdelta. Deze procesafspraken is vastgelegd op 12 november 2021 en ondertekend door de directeur van Windkr-acht en een directielid van WDOdelta. De financiële verplichtingen die voortvloeien uit deze 'Overeenkomst compensatie financieel nadeel' zijn meegenomen in de businesscase. De hoogte van de compensatie is vooraf theoretisch berekend op basis van windmodellering. Door een gespecialiseerd adviesbureau is met gebruik van de bekende informatie van het bestaande windpark een verrekenfactor voor het windverlies bepaald. Zodra de windturbine operationeel is worden de kosten jaarlijks verrekend met behulp van deze factor en de werkelijke opbrengst van dat jaar.

Realisatieovereenkomst

Inmiddels heeft Windkr-acht de bouw van de turbine overgedragen aan IJsseldelta Wind. Daar waar mogelijk werken WDOdelta en IJsseldelta Wind bij de realisatie van de twee windturbines samen om synergievoordeel te behalen. In de realisatieovereenkomst zijn hierover afspraken gemaakt die wordt ondertekend nadat het algemeen bestuur instemt met de bouw van de turbine.

Omgevingsvergunning

Op de omgevingsvergunning is 1 (gecombineerde) zienswijze ingediend bij de Raad van State. Op 4 december 2024 heeft de Raad van State uitspraak gedaan en blijkt dat de omgevingsvergunning rechtsgeldig is en dat de windturbines gebouwd mogen worden.

Beheer windturbine

De windturbine zal in eigen beheer van WDOdelta ontwikkeld worden en in het beheer van WDOdelta blijven. Voor de daadwerkelijke uitvoering van beheer en onderhoud worden gespecialiseerde bedrijven gecontracteerd.

Gebruik gemeentegrond

Voor het opbouwen van de windturbine is gebruik van aangrenzende gemeentegrond nodig. Een overeenkomst voor gebruik van deze grond voor de opbouw en exploitatiefase en toekomstige onderhoud wordt momenteel voorbereid.

Zero-emissie bouwen

Projecten van het waterschap (met name speelt dit bij HWBP-projecten) moeten in toenemende mate zero-emissie worden gebouwd. De windturbine kan in potentie hier een flinke bijdrage aan leveren. Het zal een positieve invloed op de business case kunnen hebben als de opgewekte energie in de toekomst ingezet zou worden voor het elektrisch laden van materieel.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Marktconformiteit

De aanbidding door de windturbineleverancier is door een gespecialiseerd bedrijf getoetst en als marktconform beoordeeld.

Natuurwaarden en nevenschade

Met de komst van de windturbine wordt de CO₂ uitstoot verminderd wat bijdraagt aan vermindering van het broeikaseffect. Daarnaast is specifiek gekeken naar de negatieve effecten van de windturbine op flora en fauna. Op basis van alle natuuronderzoeken blijkt dat de gevolgen zeer beperkt zijn en vormen geen bedreiging voor beschermde soorten.

Inpassingsopgave RWZI terrein

Realisatie van de windturbine en de benodigde toegangsweg is vrijwel geheel aan de oostzijde van het terrein van de RWZI Kampen ingepast. Daarmee is een zo goed mogelijke scheiding tussen de bedrijfsvoering voor de RWZI en windturbine verkregen. Echter het bouwen van de windturbine heeft tot gevolg dat:

- twee slibopvangbassins op de plaats van de windturbine worden geamoveerd. De bassins zijn om slib te bergen bij een calamiteit en zijn de laatste 10 jaar niet gebruikt. Daarom is ervoor gekozen om niet elders op het terrein nieuwe te bouwen, maar om in noodsituaties het slib tijdelijk op te slaan, dan wel af te voeren. Wanneer in de toekomst een calamiteit optreedt kunnen de kosten oplopen tot € 150.000;

- een deel van het aanwezige zonnepark tijdelijk wordt verwijderd t.b.v. toegangsweg;
- een deel van het RWZI terrein voor de komende 25 jaar niet gebruikt kan worden voor de bouw van extra zuiveringsstappen;
- voor toekomstige ontwikkelingen voor de RWZI rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid van de windturbine zowel fysiek als vergunning technisch.

Risico's

Top 3 risico's voor de realisatiefase zijn:

- Het aantal niet werkbare dagen (slecht weer dagen) tijdens de installatie van de windturbine is meer dan in de buffer is voorzien (5 dgn.)
- Realisatie voorbereidende werkzaamheden niet tijdig gereed waardoor start windturbinebouw vertraagd. Dit wordt beheerst door zorgvuldige planning en tijdig realisatiekrediet te vragen zodat snel kan worden gestart met de realisatiefase.
- Wijzigingen in uitvoeringmethode windturbinebouw en tegenvallers in de realisatie door complexiteit. Beheersing gebeurt door zorgvuldige voorbereiding en planning zodat tijdig kan worden geanticipeerd.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Daar waar mogelijk wordt er samen met IJsseldelta Wind opgetrokken om synergievoordeel te behalen. Op de omgevingsvergunning is 1 (gecombineerde) zienswijze ingediend bij de Raad van State. Op 4 december 2024 heeft de Raad van State uitspraak gedaan en blijkt dat de omgevingsvergunning rechtsgeldig is en dat de windturbines gebouwd mogen worden. Buiten dit om is er verder relatief weinig aandacht of reactie op de windturbines. Voor een windturbine is het draagvlak dan ook relatief hoog. Met omliggende bedrijven is goed contact.

COMMUNICATIE

Zodra het AB het realisatiekrediet beschikbaar heeft gesteld wordt een persbericht verzonden. Ook wordt hierover via de website en onze interne communicatiekanalen gecommuniceerd. Zodra de bouw opgestart wordt, communiceren we met de directe omgeving en plaatsen we berichten op sociale media en nodigen we pers uit om op locatie te komen kijken bij de bouw.

VERVOLG / UITVOERING

Na het beschikbaar stellen van het realisatiekrediet door het AB geven we opdracht aan Enexis voor de netaansluiting, de windturbinebouwer en de aannemers voor civiele- en elektrawerkzaamheden.

De voorbereidende civiele werkzaamheden starten eind 2025, de oplevering van de windturbine is gepland in 2026.

BIJLAGEN

geen

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris-directeur,
E.M. van Grol

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman